

GINKO TADEUSZ] wers +i

5

/1917-1984/, pseud. "dr Jan"

Urodził się 2 kwietnia 1917 w Kejminach k/Wilna jako syn rzemieślnika, Hieronima i Filomeny ze Smolskich.

W 1935 kończy Gimnazjum im. Króla Zygmunta Augusta w Wilnie i zdaje konkursowy egzamin na Wydział Lekarski USB. Po śmierci ojca w 1938 jako student III roku utrzymuje się z pensji zastępcy asystenta w Zakładzie Histologii.

Wybuch wojny w 1939 przerywa jego studia na ostatnim roku przed końcowymi egzaminami /wobec zamknięcia przez Litwinów USB/ i zmusza do podjęcia pracy fizycznej.

Po włączeniu Litwy do ZSRR otrzymuje zezwolenie na dokończenie studiów w uniwersytecie kowieńskim; nadal utrzymuje się w tym czasie z pracy fizycznej, która musi godzić z nauką.

9/10 W 1941 zgłasza się do ZWZ, a po uzyskaniu dyplomu wraca do Wilna i tu pod kierunkiem prof. M. Reichera uczestniczy w tajnym nauczaniu na Wydziale Lekarskim, prowadząc ćwiczenia z histologii.

13/1942 zawiera związek małżeński z Wandą Dziewulską, z którą wyjeżdża do Swiru. Oficjalnie zatrudniony w Ośrodku Zdrowia jest tu lekarzem oddziałów AK przebywających na tym terenie, organizuje konspiracyjną służbę sanitarną w → Inspektoracie B /m.in. szpital polowy w - Pużanach/, wciągając do niej lekarzy zatrudnionych w okolicznych szpitalach, osobiście leczy rannych żołnierzy zapewniając im również miejsca schronienia, organizuje ich transport, zabezpiecza materiały opatrunkowe i leki. W okresie tym jest także współredaktorem i wydawcą podziemnego pisemka "Partyzant".

W okresie zbliżania się frontu, w kwietniu 1944 zostaje mianowany Szefem Służby Zdrowia → II Zgrupowania Oddziałów Partyzanckich AK, dowodzonego przez → Mieczysława Potockiego /"Węgielny"/. Na tym stanowisku uczestniczy w bitwie pod Krawczunami, kierując zaopatrywaniem i ewakuacją rannych.

Po rozbrojeniu żołnierzy AK na Wileńszczyźnie G. znalazł się w obozie internowanych w → Miednikach, skąd zostaje wywieziony w głąb ZSRR /Sieredniaki i Kaługa/.

Do kraju wraca w 1946 i natychmiast podejmuje pionierską działalność na Ziemiach Odzyskanych - w warsztatach kolejowych w Pile organizując przychodnię lekarską. Następnie pracuje w szpitalu powiatowym w Płońsku⁽¹⁹⁴⁷⁾, a po ukończeniu /z I lokatą/ Kursu Doskonalenia Oficerów w Łodzi⁽¹⁹⁴⁸⁻⁹⁾ zostaje skierowany do Okręgowego Szpitala Wojskowego w Toruniu na Oddział Chirurgiczny.

W 1950 podejmuje pracę w organizującej się w Zabrze Klinice Chirurgicznej i równocześnie bierze pracę doktorską Ciała obce klatki piersiowej z uszkodzeniem płuc i opłucnej. W okresie tym kieruje w Rokitnicy Akademicką Opieką Zdrowotną i działa społecznie w organizacjach związkowej i młodzieżowych.

W 1963 zostaje powołany do organizowania Kliniki Chirurgicznej w Katowicach.

W 1965 uzyskuje stopień docenta za pracę Badania doświadczalne nad zastosowaniem przewodu obocznego lewokomorowego w operacjach aorty piersiowej.

W 1976 zostaje mianowany profesorem nadzwyczajnym; w 1981 - wybrany prorektorem d/s dydaktyki i wychowania Śląskiej Akademii Medycznej; a w 1982 -

powołany na stanowisko szefa I Kliniki Chirurgicznej w Katowicach.

30 Przez cały czas udziela się społecznie, zwłaszcza w środowiskach kombatanckich, jest członkiem "Solidarności" od chwili jej powstania. Jego wspomnienia z l. 1944-1946 /Miedniki, Kaługa i Sieredniaki/opublikował pośmiertnie w 1991 Społeczny Ośrodek Dokumentacji i Studiów Wileńszczyzny /Warszawa z.1,2,3,4,5/6/.

9/poza pracę zawodową i społeczną zajmuje się plastyką; jest autorem licznych rysunków, karykatur i rzeźb, projektów sztuki użytkowej, prezentowanych na wystawach w kraju i za granicą /Turyn/.

Z tytułu zasług dla AK otrzymał: Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami /1944/, Krzyż Partyzancki /1971/, Honorową Odznakę Armii Krajowej Okręgów Wileńskiego "Wiano" i Nowogródzkiego "Nów". Za działalność powojenną przyznano mu: Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski OOP, Odznakę za Wzorową Pracę w Rozwoju Wojew. Katowickiego, Medal X-lecia Polski Ludowej, Medal Komisji Edukacji Narodowej, honorowe członkostwo AZS i inne odznaczenia.

8/ J. Żyliński, Udział lekarzy Polaków w konspiracji i walce zbrojnej, Warszawa 1973, mszps

R. Korab-Żebryk, Operacja wileńska AK, Warszawa 1985, PWN

E. Banasikowski, Na zew Ziemi Wileńskiej, Paris 1988, Editions Spotkania

Jan Malinowski] 6a